

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **G. M.**, nar. X,
st. přísl. X,
t. č. bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 30. 5. 2019, č. j. OAM-1020/ZA-ZA11-ZA20-2018

takto:

- I.** Žaloba **s e z a m í t á**.
- II.** Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Žaloba

2. Žalobce uvedl, že rozhodnutí žalovaného napadá v rozsahu výroku o neudělení mezinárodní ochrany. Žalovaný nesprávně vyhodnotil, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany. Neshromáždil si dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí, v důsledku čehož nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Výrok proto nemá dostatečnou oporu ve správním spisu. V rámci pohovu žalobce uváděl, že mu v zemi původu bylo vyhrožováno věřiteli ublížením na zdraví v souvislosti s neuhrazenými dluhy (odkázal zde na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2015, sp. zn. 5 Azs 50/2014). Dle žalobce v rozhodnutí žalovaného chybí skutkové závěry v tom ohledu, zda by se právům žalobce v jeho konkrétním případě vůbec mohlo dostat efektivní ochrany ze strany příslušných státních orgánů ani v tomto směru nebylo vedeno dokazování (žalobce zde odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 Azs 74/2009-51 a sp, zn 4 Azs 146/2006). Posouzení otázky, zda byla žalobci dostupná ochrana před vážnou újmou v zemi původu je tedy zcela formální a naprosto nedostatečné. Žalovaný totiž pouze odkazuje na existenci určitých právních nástrojů, které žalobce ve své vlasti mohl využít. Nijak se již nezabývá tím, jak jsou účinné v praxi. Žalobce přitom vypověděl, že pokud by se na polici kvůli vyhrůžkám obrátil, žádné pomoci by se mu nedostalo. Žalobce proto považuje rozhodnutí žalovaného ve vztahu k posouzení otázky faktické dostupnosti vnitřní ochrany před vážnou újmou za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný především uvedl, že námitkou neudělení doplňkové ochrany se podrobně zabýval na str. 6 až 8 rozhodnutí. K tomu žalovaný dále uvádí, že dne 23. 3. 2019 nabyla účinnosti vyhláška č. 68/2019 ze dne 4. 3. 2019, podle níž je Gruzie zařazena seznam bezpečných zemí. Žalovaný je přesvědčen, že dostatečně zjistil skutkový stav, který mu umožňoval vydat rozhodnutí ve věci, přičemž pro rozhodnutí si opatřil dostatečně aktuální informace o zemi původu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

4. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Ve smyslu článku 46 odst. 3 procedurální směrnice vycházel ze skutkového stavu rozhodného ke dni vydání svého rozsudku (tzv. *ex nunc*) a přihlížel tak k vývoji v zemi původu žalobce

i po vydání napadeného rozhodnutí, a to tím spíše, že odstup mezi projednáním věci a vydáním napadeného rozhodnutí je poměrně značný.

5. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

6. Soud předně odkazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41, rozsudek ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 – 47, usnesení ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 – 48, či rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 – 32), z níž vyplývá, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel o udělení mezinárodní ochrany. Břemeno tvrzení stíhá žadatele o udělení mezinárodní ochrany a správní orgán tedy nemá povinnost hodnotit v řízení jiné skutečnosti než ty, které uvádí žadatel, či za něj azylově relevantní důvody dokonce domýšlet. Žalobce především uváděl obavy z případného protiprávního jednání soukromých osob při vymáhání dlužné částky. Na policie se neobrátil, neboť ta je v Gruzii pro lidi, kteří mají peníze. Dle jeho názoru by to proto nemělo smysl, neboť osoby, které mu vyhrožovaly, by ještě podplatily policie i soudy a jemu by to ještě více zhoršilo situaci. Žalobce byl rovněž seznámen s podklady řízení a bylo mu umožněno, aby se k nim vyjádřil, případně je doplnil. Žalobce nenavrhl jejich doplnění ani se k nim nechtěl vyjádřit. Uvedl, že v Gruzii se situace změnila a je to ještě horší. Jeho rodina se musí skrývat, jsou pod tlakem a stále se opakují vyhrůžky a má strach o svou rodinu.

7. K otázce nedostatečného zjištění skutkového stavu (neúplného a nepřesného), odkazuje soud na dlouhodobou a ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. na rozsudky ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 – 59, či ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 – 42, ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 – 26, ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 – 30, ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, ve vztahu ke shromážděným podkladům pak rovněž na rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81. Podle posledně uvedeného rozsudku musí být užité podklady (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Žalovaný při posouzení skutkového stavu vycházel především z pohovoru se žalobcem a dále z informací a zpráv jednotlivých institucí a nezávislých organizací, např. Ministerstva zahraničních věcí České republiky, Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických, Freedom House či Zprávy Francouzského úřadu pro ochranu uprchlíků a osob bez státní příslušnosti (OFRA) a Národního soudu pro věci azylu (CNDA). Uvedené podklady splňují výše jmenované podmínky a na jejich základě byl skutkový stav zjištěn dostatečně pro posouzení věci ve smyslu citované judikatury.

8. Ve shromážděných podkladech se instituce a nezávislé organizace vyjadřují i k účinnosti a nezávislosti vyšetřování v Gruzii (poskytování účinné ochrany všem občanům). Činí závěr, že existuje účinná policejní ochrana, což potvrzuje i judikatura (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 271/2017 – 45, ze dne 31. 5. 2018, č. j. 7 Azs 90/2018 – 44, či ze dne 30. 8. 2018, č. j. 9 Azs 226/2018 – 27). Soud jenom pro úplnost dodává, že určité výhrady uvádí Human Rights Watch pouze ve vztahu k vyšetřování trestných činů spáchaných právě „příslušníky orgánů pověřených vymáháním zákonnosti“ na civilním obyvatelstvu (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2019, č.j. 1 Azs 342/2019-45). Žalobcem tvrzené pronásledování však nesouvisí s pronásledováním příslušníky orgánů pověřených vymáháním zákonnosti, ale

toliko soukromými osobami. V Gruzii tak podle shromážděných podkladů existuje účinná státní ochrana. Žalobce neprokázal, že by tato ochrana byla nedostupná nebo nedostatečná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Azs 67/2018 - 29). Pronásledování dle zákona o azylu může být azylově relevantní i v případě, že k němu dochází soukromými osobami, ale pouze za předpokladu, že politický systém v zemi původu cizince nedává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů vůči tomuto druhu pronásledování (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48), v projednávané věci žalobce tuto možnost žalobce měl.

9. Soud k věci rovněž uvádí, že od 23. 3. 2019 je Gruzie (s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie) dle vyhlášky Ministerstva zahraničí č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, zařazena na seznam bezpečných zemí původu.

10. Soud tedy s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že žalobce nesplnil podmínky k udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Žalobce nezpochybňoval, že mu měl být udělen humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu či azyl za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu.

11. Žalobce rovněž namítal, že mu hrozí nebezpečí vážné újmy pramenící z hrozícího mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení ze strany věřitelů v případě návratu do země původu. Podle § 14 a zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle [odstavce 2](#) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.* Podle § 14 a zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.* K otázce nestátních původců hrozící vážné újmy ve vztahu k poskytnutí doplňkové ochrany se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně vyjádřil. Lze odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012 - 23, dostupné na www.nssoud.cz, v němž tento uvedl, že „pro udělení doplňkové ochrany je třeba splnit kumulativně veškeré zákonem stanovené podmínky. Žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu, (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba) (3) vážné újmy, (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule podle § 15a zákona o azylu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62, www.nssoud.cz). Původci, z jejichž strany osobě žádající o mezinárodní ochranu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, mohou být obdobně jako u pronásledování také nestátní subjekty z okruhu soukromých osob (viz § 2 odst. 9 zákona o azylu, v relevantním znění - srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, www.nssoud.cz, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs

66/2008 - 70, publikovaný pod č. 1749/2009 Sb. NSS). Hrozba vážné újmy tedy může být důvodem pro udělení doplňkové ochrany i v případech, kdy jejím původcem je soukromá osoba, pokud lze podle § 2 odst. 9 zákona o azylu, „prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou“. Z judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se otázky původců vážné újmy (resp. pronásledování) a k otázce dostupnosti ochrany v zemi původu vyplývá, že, jde-li o původce hrozící vážné újmy nebo pronásledování z okruhu soukromých osob, musí se postižená osoba v zásadě vždy obrátit nejprve s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout. Mezinárodní ochranu je nutno žadateli při splnění dalších zákonných podmínek udělit, pokud stát (strana nebo organizace, která ovládá stát) není schopen nebo ochoten poskytnout ochranu před vážnou újmou nebo pronásledováním ze strany soukromých osob, tzn. neučiní přiměřené kroky k zabránění vážné újmy nebo pronásledování (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, www.nssoud.cz, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2009, č. j. 5 Azs 44/2009 - 73, www.nssoud.cz).“ Dle názoru soudu z žalovaným provedeného dokazování neplyne, že by se žalobce nemohl obrátit se žádostí o pomoc na orgány v zemi původu a ty mu nebyly schopny nebo ochotny poskytnou ochranu před vážnou újmou. I zde je třeba zdůraznit, že od 23. 3. 2019 je Gruzie (s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie) dle vyhlášky Ministerstva zahraničí č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, zařazena na seznam bezpečných zemí původu.

12. Soud k věci nadto uvádí, že § 16 odst. 2 zákona o azylu upravuje oprávnění zamítnout žádost jako zjevně nedůvodnou, přichází-li žadatel ze státu, který je považován za bezpečnou zemi původu, pokud žadatel neprokáže, že v jeho individuálním případě zemi nelze považovat za bezpečnou. V případě aplikace bezpečné země původu se neposuzuje, zda žadatel by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, protože toto zkoumání je nadbytečné. V tomto ohledu prošla hodnocením daná země původu při zařazování na seznam bezpečných zemí původu a při jeho pravidelném přezkumu či aktualizaci.

V. Závěr a náklady řízení

13. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

14. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročež nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel

zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. listopadu 2020

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.